

1118/1927

Méltóságos és Főtisztelendő E.K.Tanács !

7.

Az Egyházi Képviselő Tanács 21. 1927. E.K.T.sz. határozatának, melybe alólírottakat meg méltóztatott bízni azzal, hogy a budapesti Misszió-ház ügyeit, működését megvizsgáljuk a közbejött elháritthatatlan akadályok miatt csak f.évi május hó 9-11-én tudtunk eleget tenni. A Misszió-ház ügyeinek helyzetének s a mai vezetésnek a mikéntjéről igyekeztünk elsősorban a helyszinén, a Misszió-ház irodájában, a vezető lelkész, továbbá Józsa Miklós plébániopiárius és dr. Molnár Jenő egyházközségi jogtanácsos, házgondnok afiai jelenlétében, az összes iratok, számadások, és jegyzökönyvek betekintése és nevezett afiai felvilágosításai alapján teljes és hiteles képet alkotni; másfelől a misszióbizottság tagjainak jelenlétében, a misszió-bizottság tagjai, ugyanmint az ifjúság képviselőjének meghallgatásával minden tekintetben megflelni az E.K.Tanácstól kapott megbízatásnak, teljesen tárgyilagosan - sine ira et studio - a valódi állapotot megállapítani, hogy vizsgáltunk eredménye alapján E.K.Tanács nyugdíton hozhassa meg döntését a rég óta huzodó és egyházi életünknek semmiképpen sem használó kérdésben.

1. Mindenekelőtt a Misszió-ház megalapításának a kérdésével kívántunk alaposan tisztába jönni és megállapítottuk, hogy amerikai-angol hitrokonaink részéről a Misszió-ház megalapításának a beindításáról - a jog-viszonyáról - semmiféle határozat nincsen. Erre tájékoztatóul és irányadóul csupán az a memorandum áll rendelkezésre, melyet még az 1922. év folyamán Budapesten lakó hitrokonaink, élükön dr. Koltó Gábor afiával Dr. L. Cornish hitrokon afiának átnyújtottak s amely memorandum alapján-mint hogy azt az amerikai-angol hitrokonainak Drummund afia hathatós közreműködése folytán magukévé tettek, a Misszió-ház vásárlásának a gondolata testet öltött és az rendelkezésre bocsáttatott.

Ezt az érdekes memorandumot - sajnos - sem E.K.Tanácsunk sem plébániur nem ismerték, mert Kolozsvárra nem küldetett meg. Most magunkkal hoztuk egy hiteles másolatát 1. mert hiszen ez az alapja az egész Misszió-ház létesítésének. Ebben az oknában reá van mutatva arra az akkorai helyzetre, miőn a sürű repatriálások következtében hitrokonaink száma Budapesten és Magyarországon több mint 6000-re emelkedett.

főleg az Erdélyből repatriált unitáriusok által, s a rra a veszélyre, hogy ha ezt a több mint 4000 unitáriust nem tudják tömöríteni-szerves egységre, idővel könnyen elveszhetnek az unitáriánusra nézve, tovább felterva a helyesen irányított vallásos tevékenységgel elérhető lehetőségeit annak, hogy az unitáriánus Magyarországon tovább fejleszthető legyen -azzala kérésel fordultak amerikai és angol hitrokonainkhoz, hogy a két társaság alapítson Budapesten egy unitárius Misszió-házat. A memorandumban megjelölték ezen Misszió-ház működési terét is, amely szerint elsősorban egy imaházat kellene, hogy magában foglaljon a Budapest 6-10-ik kerületében lakó unitáriusok lelkí szükségleteinek a kielégítésére; továbbá az akkor hontalan erdélyi unitárius egyetemi hallgatók számára körülbelül lehettek 120-an - s akiknek a száma akkor felfogás szerint állandóan növekvőnek látszott - egy megfelelő otthonot nyújtsan, hol olyan atmoszférában növekedhesenek, amelyben unitárius hitük még jobban megerősítessék, s végül, hogy az unitárius Misszió-ház a szónak írás értelmében az unitárius világi emberek tevékenységének találkozó helye legyen, amely aktiv, rendszeres együttműködésében legyen az angol-amerikai ligákkal, a szabadelvű vallásos eszmék propagálására s éppen azért az egész országban szétszortan élő unitáriusokra is kiterjedjen a Misszió tevékenykedése. Ajánlatba hozza a memorandum, hogy a két társaság égisze alatt működjék ez a Misszió-ház amelynek megszerzésére körülbelül 10.000 dollár az átalakításra pedig körülbelül 2000 dollár szükséget tölthet meg, és egy lelkészet neveznének ki, aki az intézményt vezesse, szolgálja, irányitsa s egy megválasztott igazgató-tanáccsal viselné a felelősséget a munkáért. Mint fennebb említettük ez az okmány az amerikai és angol unitárius társulataink kezébe jutva, ők azt akceptálták és Budapesten egy Misszió-ház megvásárlásához hozzá járultak.

2. A Misszió-háznak 1923-ban történt megvásárlása után-sajnos nem valósult meg az a két legfőbb és elsősorban hangsúlyatott ohajtás, hogy imaházzá alakítsák át a Rákosp u. 3.sz. a. levő 3 emeletes, téglány alakban felépített halász bérház egyik részét, mert a házbéreltre nem tudták amerikai hitrokonaink a pénzt a terv szerint előteremteni és az egész v érte csak egy kiváló közéleti tevékenységet kifojtő buzdó és lelkes afia, dr. Kozma Jenő Ügyvéd, ma kormányfőtanácsos és nemzetgyűlési képviselőnek közbejöttével történett meg, aki a kiválasztott háznak megvételét olyan szárazonyság válmának tartotta üzleti szempontból is, hogy a vételár egy részét sajátjából fizette, mit amerikai hitrokonaink

3.

neki csak bizonyos idő múltával fizettek vissza. Az épületnek meg-
szerése azonban felemérstvén a rendelkezésre álló összeget az ima-
ház átalakítására szükséges összeg nem állott rendelkezésre, de nem le-
hetett kiüríteni a budapesti lakásviszonyok miatt az épületnek egy
lakrészét sem jóideig. Ezért fordult meg az ifjúsági otthon kérdésének
a meg nem oldhatása is, mert hiába volt minden kísérlet, dacára a legnagy-
obb befolyásoknak is a ház kiürítése még a mai napig sem történetet
meg. Csupán egy lakás ürült ki, amely a missziói lelkész afia lakásául
szolgál és ennek egyik külön bejárata szobája az iroda. A Népjóléti
miniszterium bár többször igérte a ház kiürítését, nem tudta keresz-
tül vinni, mert nem tudott megfelelő lakásokat bocsátani a lakók ren-
delkezésére. Lelépési díjra pedig nem volt a Misszió-háznak pénze. A
miniszteriumtól 2-3 szobás kis lakást a Pongrácz és Mária-Valéria te-
lepken kapott a Misszió-ház, amelyeket ifjak részére rendeztek be.

Ennél fogva megállapítható, hogy a memorandumban jelzett célnak a Misszió-ház a vezetői sa misszió bizottság hibáján kívül eső viszonyor
miatt máig nem tudott úgy megfelelni, mint az a memorandumban tervezve
volt.

3. 1925.-ben az amerikai jubileum alkalmával május hónapján
az amerikai unitárius Társulat hozott egy határozatot, mely szerint
az amerikai unitárius Társulat tudatta, hogy a Misszió-ház a Britt és
Külföldi unitárius Társulaté, melynek teljes jogcine van ehhez az
amerikai unitárius Társulattal kötött egyezség értelmében, mely vásárolta
az épületet és bár dr. Csiki Gábor fizetését az amerikai társulat
fizeti, nem kivánja a Misszió-házból végzendő munka közvetlen
irányítását s ennek megfelelően az Dr. Csikinek és Józannak tudtul
volt adva, hogy a Misszió-ház az ők együttes irányítása alatt áll,
amint érte sülésük szerint Magyarországon minden egyházközösség a Józan
és a budapesti consistorium határköre alatt áll.

Anyiban és addig mondja továbbá a határozat- amig a budapesti
konsistorium és Józan püspök a kolozsvári főkonsistorium irányítása
alatt áll, a Misszió-ház és dr. Csiki a püspök és a kolozsvári fő-
konsistorium alatt állanak. Magától értetődik, hogy dr. Csiki készítet
jelentéseiről duplikátumot küld fennelbvalóinak, mind az amerikai
unitárius Társaságnak, mind a Britt és Külföldi Társulatnak s hogy
kész lesz bármi javaslatukra és ajánlatukra felélni, amely a munka
vezetésére és irányítására vonatkozik, amelyeket az amerikai és angol

munkatársak tesznek, mindig feltételezve azt, hogy azokat a püspök és a budapesti meg a kolozsvári konsistoriumok helyben hagyják. Megállapították itt mindenjárt az alólíttott kiküldöttek, hogy a J ószai püspöki vikárius afia által a Misszió-ház irattárában levő 1925. május 8-án készített angol eredetről 1927. január 4-én készített és leküldött másolat teljesen egyenlő az eredetivel, ellenben a Budapesten levő eredeti példány, nem tartalmazza a Boros főjegyző afia kezében Amerikában átadott példány következő utolsó bekondését " abban a hitben, hogy dr. Csiki kész lesz bármiféle ajánlatra feleletet adni, mi a legkomolyabban ajánljuk önnek / t.i. Ferencz püspöknak/ hogy Csikit hívja fel és oktassa ki, hogy minden tevékenységekről, melyek a Misszió-házban folynak a minden külső tevékenységérőlköldjön jelentéseket Józannak a főkonsistoriumnak, a Britt és Kílföldi Unitárius Társulat és az Amerikai Unitárius Társulat titkárának."

A budapesti Igazgató Tanács ennek alapján készítette el az Unitárius Misszió-ház szervezeti szabályát az 1926. évi május 2-án tartott Igazgató-tanács ülésében a Dr. Tóth György afia által készített javaslatot minden változtatás nélkül elfogadva a tanácsnak jóváhagyása fölött még E.K.Tanáci nem döntött / 2-3/

4. A Misszió-ház ügyeivel kendettől fogva egy ad hoc bizottság foglalkozott, mely értekezlett szerien tárgyalta az ügyeket. Ez a bizottság azokból a férfiakból állott, akik a Misszió-ház ügyét melangerették elősegítették. Az 1925. év folyamáról május 30. és okt. 6-án tartott értekezletekről jegyzőkönyv van szabály szerűen felvéve. Az értekezleten jelen voltak Dr. Nyiredy Jenő egyetemi tanár, mint elnök, dr. Mikó Gábor kormányfőtanácsos, az OIH. ügyvezető igazgatója, dr. Barabásy István táblabiró, Székely Mózes főerdőtanácsos, dr. Mikó Ferencz igazságügyi h. államtíkár, dr. Tóth György kuriai bíró, Dímény Mózes kőri f.ü. gondnok, postafőigazgató, dr. Molnár Jenő ügyvéd, övv. Fábri Edéné, Ráduly Jánosné, dr. Nyiredy Géza, miniszteri s. titkár, Bíró Lajos és Dr. Csiki Gábor lelkész afiai. Azután az Igazgató Tanács megalakította a missziói bizottságot ideiglenesen a jelenlegi tagjai a fentiekben kivill József Miklós, Dr. Komka Jenő afiai, s az ifjúsági egységet mindenkorú elnöke. Anxx Az így megalakított ideiglenes missziói bizottság / t.i. míg az E.K.T. jóváhagyása által alkotott szabályzatra megrékezik/ az 1926. szep. 5-én 1927. febr. 19-én érdemlojcs ülést tartott azokról szabály szerű jegyzőkönyvet vett fől / 4-5 /

5. A Misszió-ház ha nem is teljesítette a fennelből ismertetett memorandumban előirányzott programjának két főpontját, a memorandumban jelzett missziói munkát igyekezett buzdúsággal végezni. Addig is, míg a tervbe vett imaház elkészül, missziói lelkész kötelességei a következők:

Minden hónap első vasárnapján a rendes gyülekezetben kebelében ifjúsági istentiszteletet tart, utánna 12-től 1-ig bibliamagyarázatot s ennek kapcsán az ifjúsággal megbeszélést folytat, velük foglalkozik; minden második vasárnap délután 4 órakor a VIII. kerület Csobáncz útcai községi elemi iskolában istentiszteletet tart, minden hónap utolsó vasárnapján Pestszentlőrincen az állami polgári iskola termében tart istentiszteletet. minden hónap 3-ik illetve 4-ik vasárnapján Szeged, Debrecen, Miskolc, Békéscsaba, Szolnok, Pécs és Kaposvár filiák meglátogatása, hol az egyes filiákban évenként 2-2-3-szor megfordul. Ezenkívül adventi külön istentiszteletek tartása. Heti 4 órán át angol órákat tart kezdők és haladók számára, havonta egyszer pedig társalgó órát a Channing House Schoolt végzett s más leány nővendékekkel. A missziói lelkész ezen kötelességeinek buzdúan megfelel. Ha valamelyik filiában költség kimélése szempontjából Józan püspöki vikárius afia megy le, kinek mint felsőbb házi tagnak szabad jegye van, akkor az ő munkáját végzi Budapesten. Részt vesz a fenntartási kötelességei teljesítésén kívül a Dávid Ferencz Egyetem és II. ökaszövetsége munkásságában s vezeti továbbá az ifjúság ügyeit.

6. A rendelkezésre bocsátott Pongrácz és Mária-Valéria telep két-három szobás lakásban 14 ifju van elhelyezve s a templom épületben 6 ifju, akik egyetemi hallgatók. Misszió bízottági lelkész afia koronként az ifjakat meglátogatja, a vasárnapi értekezleteken foglalkozik bővebben velük. Az ifjak saját kebekükből ujabban szériort választanak. Van Dávid Ferencz ifjúsági egyesület is, amely élénk működést fejt ki. Az ifjúság részére szolgáló lakást a néhai Percelné Kovács Flóra hagyatékából kapott butorokkal s a missziói lelkész afia által a kinestártól kérelt ágyakkal van felszerelve. Légből kapott valótlan állítás, hogy butorok lennének felhalmozva a templomban az orgona möött, mert csupán a Percelné hagyatékából egy használhatatlan szekrény van ott. Egyetemi ifjaknak a követelményeknek megfelelő internációs közvetlen felügyelete akkor lesz megoldható, mikor a Misszió-ház lakásai a tervbe vett célra kiürítetnek.

7. A Misszió-ház lelkésze a díjazását nem a Misszió-ház jövedéből kapja, hanem azt az időszkerint az amerikai-angol unitárius Társulatok fedezik. A számadárok tanúbizonysága szerint csupán általánosan

gyermek megtártását a ház jóvalalmához, valamint a természetbeni békére.

8. Számodlásokat megvizsgáltuk, melyeket különben már a számadástól visszalépő bízhatók dr. Nyiredy Jenő és Székely Károly Károly tételről-tételre felfüggesztések és arról a misszió bázisáról jelenítést tettek. A számadásból megjöttek, hogy misszió lelkész aifia kizárolag azt a jóvalalmat keválti, amelyet hagyománok jogtanácsos aifia, mint a ház jóvalalmát neki köszönheti. A hagyománok jogtanácsos aifia természetesen kihív számadást vezeti. Az 1926. évi folyamán Csíki Gábor dr. aifia által 62.515.741 K. melyből kiindás 35.651.850 K. maradvány állt 1927-re 25.363.391 K.

9. A gyakorlati számodlást 1926. június 1-ig dr. Kovács Jenő aifia vezette, akiknek szabályozott elszámlálása megtörtént. 1926. július 1-től a számodlást dr. Molnár János aifia vezeti, aifia a "Ház gyakorla aifia alkalmak 1926. évi számadásra teljesen el van készítve önműködővel fel szerelve és jelenleg felfüggesztetlen állapotban.

10. Megállapítottuk, hogy a Misszió-Ház bérjövelei 1927. évi végjellegben 6404-35 P. volt, ebből előző stb.-ra kiháló 45% esik le. A bérvétel megtörökítését a Balkástiörvény Általánosan 5%-al emelkedik. Megállapítottuk és megállapítottuk arról, hogy a ház jökkorban használható és kihasználásra teljesen megtörökítve a most már a húzbárcsakból csak a rendszeres kiindások/ adók, előforduló reparációk stb. fedeztetik. Az ennek feltételi szüveget mint jóvalalmat általában hagyománok jogtanácsos aifia misszió lelkész aifianak elszámlásra, illetve kezelésre. Mint fennelőbb is említettük ezen szerephől esemén a f. kiadások // pl. utaköltségek, ürőszerek, az ifjúsági bérítések bérítésze stb./fedeztetik, a többi az ümház létesítésére kell tartaléknak. Jelenleg az OMH. betéti könyvéin van elhelyezve 6200 P.

II. Ezektől a számadásoktól teljesen függetlenan vezeti a misszió lelkész azt a kihív számodlást, mely karitatív/ öröklégi segélyezésre, kitüdzítésre összegyűjt stb. // segélyezésre vezethetők. Ezután számodlásban áll kizárolag azon összegekről van szó, melyek misszió lelkész aifialhoz Amerikából, főleg az ő személyes interverenciójára érkeztek. Misszió lelkész aifia magyar helyzet- a legfontosabb számodlást vezeti azonkorábban az adományokról ismár ezek discredítők is kezelésére érkeznek. Ilyen pontos számodlasi vezetéti pihenői várakban aifia is a legnagyobb adományokról.

Misszió lelkész aifia azon 1926. évi számodlásból is számodlásviszonyban aifia felülvizsgáltuk. E címen beszélt volt 37.969.000 K. és 200 dollár

kiadása 37.907.000 K. és 100 dollár 1927-re átvitetett 62000 K. és 100 doll

12. Megállapítottuk azt is, hogy missziói lelkész afa minden hozzájárulással és általa kifölt levárlói kezdetétől fogva a portos, bekötött iktató könyvet naplót vezet.

13. Mintán mindeneket megállapítottuk, megvizsgáltuk megtekintettük az épületet, amely mindenkinél gyönyörűségére szolgálhat. Az imaházat a missziói bizottság az épület udvari hátsó részében földszinten és az I. emeleten átjárja léterítoni. Nagyon ügyes tervet készített ifj. Gotthárd Zsigmond mérnök afa, az átalakítási költség mintegy 600 millió korona / 48.000 P./ A bérmelekedést is számításban véve évenként mintegy 80 millió korona/ azaz 6400 P./ állana rendelkezésre. A misszió bizottság a tervezet keréztőlvitelét elvben elfogadta és meghizts az elnökséget, az amortizációs kölcsön s a főváromról szégyel kieszközölésére iránt tegye meg a lépéseket s ezt tudatta az amerikai s angol társulatokkal is.

14. A misszió bizottság ilme, melyet ottlétünknek a tárgysorozaton való megjelölésével hívott össze pliszöki vikárius afa, a tagok teljes érdeklődése és jelenlété mellett folyt le. Jelen voltak a misszió bizottság tagjai teljes számban s jelen volt az ifjúsági elnök Hosszu Kálmán afa is. A misszió bizottsági ülésen alulírott főgondnok és titkár lepletlen öszinteséggel tárta ki fől az okokat, mik E.K. Tanácsot arra készítettek, hogy alólirottakat kiküldje a Misszió-ház összes ügyeinek a negvizsgálására. Megállapítottuk azonban azt, hogy - sajnos - az E.K. Tanácsnak azon határozatai, amelyek az Igazgató Tanácshoz és misszió lelkész afaéhoz felérkeztek, nem voltak ismeretek a misszió bizottság tagjai előtt s a legfőbb félreérte ebből a mulasztásból származott. Nagyon érdekes volt Hosszu Kálmán ifjúsági elnöknek a részletes felszólálása aki teljes öszinteséggel mutatott rá arra, hogy az ifjúság részéről miért keletkeztek minden-mondákra alkalmat szolgáltató híressztelések s miért keletkeztek a vádak s az ellenszenv a pliszöki vikárius és misszió lelkész afa ellen. Érdekesen mutatott rá az ifjúságnak arra a gondolatvilágára, amely az összeomlásai járt s mikor az ifjúság lelkében a bolsevista szellem kezdett terjedni. Követelődzők voltak s nem ismerve a helyzetet azt hitték, hogy a vezetők nem adják rendelkezésükre a nekik járó összegeket. Az ifjúság és a vezetők között akiknek nem állott másjában az ifjúság részéről jövő kiváncságoknak és követeléseknek, amelyek sokszor kvalifikálhatatlan módon nyilvánultak meg, surlodások és ideges jelonetek folytak le, mert talán

ők sem tudtak gyorsan beilleszkedni a változott viszonyokba s különösen missziói lelkész afia ragadtatta el magát egyes ifjakkal szemben akik ki-vánságukat az öklüknek az asztalra csapásával is érvényt akartak szerezni Amikor azonban az ifjúsági vezetők a kezükbe vették az ügyeket ti. Hosszu Kálmán s néhány társa- s bejutva a missziói bizottságba meggyözödtek arról hogy a háznak nincs olyan jövedelme, amely az ifjak követeléseinek teljesítésére volna forditható s amikor látták azt az erőfeszítést, amit a missziói ház k lakóinak kitelepítésére illetékesek véghez vittek, s mikor meggyözödtek, azon adományok természetéről, amiket misszió lelkész afia az ifjúság segélyezésére fordítatott, az ifjúság hangulata teljesen megráltozott egy olyan egészséges irányzat kapott lábra, mely az ifjúság jó irányban való fejlődését lelkes bujdoságát mutatja.

Most az ifjúság a maga kebelében dönt a missziói lelkész által nekik havonta megjelölt segély összegek hova fordítása kérdésében, hogy azt a legérdelemesebb és leginkább rászoruló ifjak kapják meg.

A Misszió bizottság egyértelműleg megállapította, hogy missziói lelkész afia pontosan teljesíti kötelességeit, de egyúttal Dirény felügyelő gondnok s Józan püspöki vikárius afiai őszintén bevallották, hogy az a malasztás megtörtént, hogy egyes iratok nem kerültek a missziói bizottság elé, amik tudomására nem jutottak, a válaszok E.K. Tanácschoz késedelmesen mentek, s így ezekből származtak a félreértesek. Nyiredy Jenő afia elnök szépen mutatott arra rá, hogy a missziói bizottság működése nem terjed olyan hosszu időre, hogy kialakulhatott volna annak a teljes működési rendje, de az alaptalan hireszteléseket és régalmazásokat visszautasítják, mert pontosan megvizsgálták a számadásokat s a körülmenyeken milt azt, hogy többet nem lehetett tenni. Köszöni a missziói bizottság nevében az E.K. Tanácsnak a gondoskodását, hogy a kiküldötteit ide küldötte s szükségesnek tartja a missziói bizottság, hogy az E.K. Tanácsnak a Misszió-házra vonatkozó intézkedéseiről azonnal tudomást szerezhessen, mert a misszió bizottság az E.K.T. utasításaihoz óhajt ragaszkodni.

Végül missziói lelkész afia mond köszönetet az E.K. Tanácsnak és elpanaszolja, hogy Székelyföldről milyen vádakról értesült ugy, hogy szán-dékában volt feljelentést tenni a hiresstelőkkel szemben, de nyugodt lelkismerettel megvárta az E.K.T. megbizottai által megejtendő vizsgálatot. Sokszor volt azon a ponton, hogy a segélyezési ügyet hagyja félbe, mert x rengeteg kellemetlensége származott abból. Maga is vallja, hogy félreér-

tések lehettek, a körülmények miatt, az iratok késedelmes leküldése miatt de 6 kénysz, mint a hogy ez kötelezettsége is az E.K.T. intézkedéseinek eleget temni, hogy a nemcsak célt minél inkább elérhesse. Viszont kéri a bizottság tagjait, hogy jelentérükbe m utasítanak rí, ha úgy találták, hogy becsületes tisztekezés folyt az elszámolásnál.

Kiküldöttető névében főgondnok arie kijelenti, hogy őrvend, hogy az E.K.T. a Misszió-ház ügyeinek megvizsgálását és egy tiszta kép szerzését elhatározta és hogy ez a vizsgákat olyen eredménnyel zárodik, amely ha állapítja neg kívánni valókat a munka tovább folytatásában, de az alap talan minden-mondáknak a megszüntetésére a legcélról vezetőbb eredménnyel járt.

Mielőtt az E.K.Tanácsnak ezen jelentésünköt kifolyólag egy összegzést sazzal kapcsolatban javaslatot tennék, szükségesnek tartjuk beszámolni arról is, hogy következő, napon résztvettünk az Igazgató Tanács népes ülésén, hol őrömöl és megnyugvással töltött el az egyhangu megnyilvánulása annak az érzésnek, hogy mindenben az E.K.T. Elletve a Főtanács és egyházi törvényein k alá tartozónak és az ősi anyaegyházhöz tartozóknak vallja és kivánja tartatni még továbbra is ragát az Igazgató-Tanács. Az Igazgató-Tanács jegyzőkönyvével kapcsolatban, melyet leszognak küldeni E.K.Tanácsba, terjesztjük majd be az azzal kapcsolatos jelentésünket, most csak annyit jegyzünk meg, hogy főgondnok arie különösen szorgalmazandónak kívánta megfoglaló táplintatós formában a Misszió -ház tulajdonjogi helyzetének a jövöre való bizonítását is.

Legyen szabad ezek után megállapítanunk azt, hogy nem tagadhatjuk azon fel fogásunkat és meggyőződésekkel, hogy ha az 1922 évben pozitív értesülésünk lett volna a budapesti ariei memorandumról, annak talán más formában egyetemes egyházi szempontból s föleg a romániai unitárius egyház szempontjából talán nagyobb eredményekkel járó kivitelét lehetetlen volna enkészálni. Bár akkor a helyzet tényleg olyan volt, hogy még mindarra fehetett gondolni, hogy ifjaink évről-évre minden tömegesebben fognak ki-vonulni innen. Másfelől a Misszió-ház kátránytalanul, amikor teljesen a céljának átadható lesz a magyarországi unitárius egyház hieveinek szerves egyárában való megtartására s az unitárius mozgalmak céljaira elsőrangú bázisul fog szolgálni. Megállapítató az, hogy ellenörzíthetetlen forrásokból-de leginkább az ifjúság köréből- alapítalan híresztelések terjedtek el, emelyeknek ha egy ilyen generalis vizsgállattal a mélyére nem tekintünk

én írtat nem vettünk a mű könyvtági megfälle, itya, mindenüketlen erkölcsi és emigráció károk számáraink való egyházunkra az amerikai-szegedi hitrokon minél többet kell tennünk. Véleményünk szerint adott helyzetet el kell fogynunk és a Magyarból a gyorsabban repülhetőknek ellenörzésben az amerikai társult hitközösségekben adott jogai fogva intenzívebb részt kell vennünk és utazásainkat, kiváncsiinket közölnünk kell a budapesti legyelöltségek tanácsa után a mindenki hozzájárulással, a kezdet néhány napja után hivatali jog meghatározásával; erős intenzív missziói munka foly mind Budapesten, mind pedig Magyarországon különbségek előfordulhatnak, körülbelül hónap, hogy az univerzitások és vezető omborai tekintőkben elmondanak a mindenki előrehozott előtervezésük az újporti igazán nagy megújulásban részesülnek. Ez a mutat az is, hogy a püspöki vikárius jövőbeli törvényi tag hivatali hirdetései és kiadatott 220 hold föld a hónap teljes bérbelegárban, ezt mutatja a Pálffy hivatali tagja is egyik elnök részére, de ezt mutatja vezetőinek különös egységekben, társadalmi hagyományosnak való sajátosan iránti megnyilvánulás érdeklődésre. Jó munka által hagyott megfelelhető törvényszéki hatóságok, vagy helytelen aljárások után az ifjúságunknak való hármas mód és ifjúságunk nevelése ügyének kezelése, amely téren sikerült, nyílt színterében a hibákra való ránakutatásval a mindenki hozzájárulás nagy eredményeket érhet el missziói feladatai aki a mindenki kitartó munkásággával, mindenek után van szembenünk a kilátásukból jövőslátot megtekinni.

Mondja ki az E.R. Tanács!

1. E.R. Tanács dr. Faronay Géza főgondnok és Kovács Kálmán püspöki titkár részéről a budapesti Missziótáborban a 27.-28. E.R.T. sz. titkár részéről a budapesti Missziótáborban a 27.-28. E.R.T. sz. maghiálatás folytán f. által május hétfőn napján tartott felülvizsgálatukról hivatalosan jelentős, által meghugással tudomásul veszi.

2. Egyetlen kifejezést ad azon románoknak, hogy a budapesti Missziótábor vezetője az Igazgató-Tanács a mindenki hozzájárulásával találkozásban minden el fog követni, ha megoldására irányításon és ellendrábsáson mellett minden el fog követni, hogy az alapításakor megjelölt magasabb célokat minden eredményesebben elérje.

3.) Ez a legre E.R. Tanács sajnálattal állapítva meg az halálterületen aut. az eljárás, hogy többrendebeli intézkedése a missziói találkozás aki következetben hozott, illetve találkozás jelentésével kapcsolatban hozott határozatának az arra illőtőkéek esetében

többszörösre késedelmesen tettek eleget, a határozatpákat a missziói bizottsággal nem is közölték, felhívja az Igazgató Tanács elnégét, hogy szorosan tartsa magát az egyházi törvényeinkben előírt szabályokhoz és minden a Misszió-háza vonatkozó E.K.Tanácsi határozatot haladéktalanul köszönjön megfelelő utasítással misszió bizottsággal, hogy annak alkalma és módja nyiljon azokkal foglalkozni, viszont minden vonatkozó határozatot, iratot köszönjön az E.K. Tanáccsal, mert csak így lehet a valóban előfordult sajnálatos és egyházi életünkben igazán nem kívánatos félreérteket és bizalmatlanságot kikerülni. Sajnálattal állapítja meg E.K. Tanács, hogy en életben levő lakbérleti törvények és viszonyok miatt a Misszió-ház az alapítói okiratnak tekintethető n emorandumban megjelölt igazi hivatalnak nem állhat még ugyan rendelkerésére, de megnyugvással értesült arról a lelkes és buzgó munkálkodásról, amelyet missziói lelkész afia Budapesten s a vidéken kifejtett, továbbá, hogy a tervbe vett törvényhozási rendelkerés folytán a rekvírálások 1928 májusában előreléthatólag megszűnnék.

4. Kívánatosnak tartja E.K. Tanács, hogy a missziói bizottság 2 havonta vagy legalább negyedévenként előre megállapított napon ülést tartson, hogy missziói lelkész javaslataival program-jával alkalma legyen előre foglalkozni egyfelől; másfelől gondja legyen észlelteit közölni s az ellenörzést gyakorolni.

5. Feltételezől szükségesnek tartja E.K. Tanács, hogy missziói lelkész afia negyedévenként előre programot dolgozzon ki, amely felülvizsgálja egész tevékenykedési tervét, működésének célját, a várható vagy a már befolyt adományok feltásmálására tervet foglaljon megállapítva, hogy a segélyezések cél tudatosan történjenek s a misszió bizottság és az E.K. Tanácsnak így módjában legyen a programhoz hozzájárulni.

6. Az ifjúsággal való foglalkozás nagy problémáját addig is, míg a Misszió-házból egy internatus céljára megfelelő lakás megúrul s a közvetlen internációs felügyelőt megtörtenhetik, igyekozék missziói lelkész afia az édes atya és jó barát gyöngéd tapintatával és a legmesszebb menő türelmivel megoldani a legutóbb beindított kerekek között s kövessen el minden abban az irányban, is, hogy az összes különböző internációsban elhelyezett ifjakkal az érintkezést felvehesse s állandóan fenntartsa. E célból E.K. Tanács felhívja elnökéjét, hogy összes lelkész afianak megfelelő módján lassan el-

hogy ha tanulmányaiak folytatására egyházközségeikből törjek Magyarországra mennek, azonnal köszönjék missziói lelkésznek a fiával az ifju nevét és a s internatust, amelyikbe lakni fog a az ifjunak is ajánlják figyelembe, hogy jelentkezők missziói lelkész a fiánál,

7. Missziói lelkész afa figyelmét B.K.Tanács felhívja arra is, hogyan irattatott gondosan megfelelően debrecenben helyezze el és örösse, jegyzőkönyveit bekötött könyvelkbe vesesse, hogy az egyes ügydarabok azonnal kézről legyenek, nehogy alkallomedjanak.

8. B.K.Tanács felhívja missziói lelkész afiát, hogy évi összefoglaló jelentésében a pentes statisztikára s a tényeknek a maga valóságában való feltáráshoz szükséges ragaszkodjék, az évi jelentést missziói bíráltságban lemondó letártyalás után az Igazgató-Tanács elnöksége kildje meg B.K.Tanácsba,

9. B.K.Tanács az Igazgató-tanács által elfogadott szabályzatot elfogadja a következő sorrendben:

V. a missziói lelkész munkásságának hatékonyabbá tételere, irányítására és ellenőrzésére az eddig "missziói bíráltság" egyháztársadalmi szervül fenntartatik, elnököt és jegyzőjét a bíráltság maga választja, előadója a missziói lelkész.

A bíráltságnak 6/10-ed részét alkotja az unitárius egyházi társadalmi szervek aránylagos képviselete és 4/10-ét az Igazgató-tanács által, 8=9 évre,

A missziói bíráltság rendes ülését 2 havonta vagy legalább negyedévenként meg kell, hogy tartna. Rendkívüli ülést a szükséges köréből tartja.

Ez a gyűléstárgyaláni szerv ténytagos tagjait a missziói lelkész minden évben egyszer jelentésében pentesan felsorolja.

Ez a gyűléstárgyaláni szerv működését felett a felügyelést az egyházi Törvénylek 229. §. 6 pontja értelmében a budapesti Igazgató-tanács gyakorolja.

ad. III. Utolsó bekezdésben "után hagyja a B.K.Tanács illetőleg a plébék hozzájárulása után"

10. B.K.Tanács a Missziói-ház megerősítése körül kifejtett buszolódásáért dr. Kegna Jenő kormányfőtanácsos, képviselő afiának méltányt és elismerését és hájás köszönötét nyilvánítja.

11. B.K.Tanács szükségesnek és a jövőrenékye ki vánatosnak tartja a Misszióház tulajdonának és használatának szabatos megállapítását.

Ezért felhívja az Igazgató-Tanácsot, hogy a telekkönyvi másolatot, továbbá azon okmány másolatot, melynek alapján a Misszió-ház bekerülésére történik szereesse meg és küldje meg. Kivánatosnak tartaná, hogy lehetőleg a telekkönyvi tulajdonossal, de amennyiben erre nem kínálkoznék és nem adódnék közelebből megfelelő módon, akkor a misszió-bizottság által felveendő házi jegyzőkönyvben megörökítessék, hogy minden feltételekkel bocsátotta a birtokos a Misszió-házat a bizottság, illetve az egyház birtoklásába; vajon a birtokos társaság öröködökre adta át a rendelkezésünkre, annak várható jövedelmére tart-e igényt befektetett bőlkéje, vagy annak kamatai megtérítésére?

12. Végezetül B.K.Tanács a jó Isten áldását kéri a Misszió-ház további fejlődésére, hogy a szolgáljon a Magyarországi Unitárius Egyház és egyetemes unitárius érdekek üdvére és annak a testvéri meleg szeretetnek és testvéri viszonynak, amely bennünket amerikai-angol hitrokonainkkal egybefűzi, további erősítésére.

A ha tározatot köszöljük a Magyarországi Igazgató-Tanácsnal másolatban példányban is, a missziói bizottság részére József Miklós püspöki vikárius és Csiki Gábor missziói lelkész aifával, mellékelve kiküldött aifai jelentését is.

Kelozsvárt, 1927. május hó 20-án

A Mérleges és Főtitkarendő B.K.Tanácsnak
mely titkaleettel kész szolgái:

Dr. Ferenczy Géza s.k.
főgondnok,

Kovács Kálmán s.k.
püspöki titkár

A másolat hitelező:

Irodatiszt,

21/1927

Amerikai Unitárius Társulat.

/1925. május 11.

27

Határozat: Ferencz püspök arra kérdezésére, hogy a kolozsvári Konzisztorium milyen hatáskörrel bír a budapesti Misszió Házban folytatott munkát illetőleg, Cornish ur felhatalmaztatik a következők tudatására:

Bár a budapesti Misszió Ház a Britt és Külföldi Unitárius Társulaté, melynek teljes jogcime van ehhöz az Amerikai Unitárius Társulattal kötött egyesség értelmében, mely vásárolta az épületet és bár Dr. Csiki Cábort fizetését az Amerikai Társulat fizeti, -sem a Britt, sem az Amerikai Társulat nem kívánja a missziói házban végzendő munka közvetlen irányítását s ennek megfelelően az Dr. Csikinek és Józannak tudtul volt adva, hogy a Missziói ház az ök együttes irányítása alatt áll, amint értesülésünk szerint Magyarországon minden egyházközség a Józan és a budapesti Konzisztorium hatásköre alatt áll.

Annyiban és addig, amíg a budapesti Konzisztorium és Józan püspök és a kolozsvári főkonzisztorium irányítása alatt áll, a Misszió Ház és Dr. Csiki a püspök és a kolozsvári főkonzisztorium alatt áll. Lagától értetődik, hogy dr. Csiki készített jelentéseiről duplikátumot kíld fennevalóinak, mind az Amerikai Unitárius Társasághoz, mind a Britt és Külföldi Társulathoz"s, hogy kész lesz bármily javaslatunkra és ajánlatunkra felelni, amely a munka folytatására/vezetésére, éráhyitására/ vonatkozik, amelyet az amerikai és angol munkatárrak tesznek, -mindig feltételezve azt, hogy azokat a püspök és a budapesti, meg a kolozsvári Konzisztoriumok helyben hagyják.

"Abban a hitben, hogy Dr. Csiki kész lesz bármiféle ajánlatra felelatet adni mi a legkomolyabban ajánljuk Onnek, hogy Dr. Csikit kérje/szólitsa fel/ és oktassa ki, hogy minden tevékenységekről, melyek a Missziói Házban folynak, s minden kihangsúlyozásáról, havonként iráshán kíllón jelenlésekkel Józannak és a főkonzisztoriumnak, a Britt és Külföldi Unitárius Társulat titkárának, és az Amerikai Unitárius Társulat titkárának.".

Az alábbiutott rész hiányzik a Józan által leküldött hiteles másolatból,

LMP/PL